

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 60 K Félévre 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM.

Az egységes párt vasárnapi zászlóbontása

Budapest, márc. 23. Bethlen István gróf miniszterelnök hódmezővásárhelyi utjának programja a következő: A miniszterelnök külön vonata szombaton, 25-én indul Hódmezővásárhelyre, ahova 26-án, vasárnap reggel érkezik meg.

Hódmezővásárhelyen a népgyűlés délelőtt fél 10 órakor kezdődik, amelyen a miniszterelnök elmondja beszámolóját és egyben programbeszédet mond. A párt részéről beszédet fog mondani nagyatyai Szabó István, aki a párt programját fogja kifejtetni, végül Szádeczky Károly Lajos, Hódmezővásárhely második kerületének hivatalos jelöltje fogja elmondani programbeszédét. Délben a miniszterelnök a város házára megy, ahol diszko gyűlés lesz. Utána a miniszterelnök és kísérete először a gazdasági egyesületbe, onnan az iparos egyesü-

letbe, onnan az iparos körbe, végül a kaszinóba látogat el.

Hódmezővásárhelyről este a miniszterelnök Szegedre megy, ahol Pálffy Dániel volt nemzetgyűlési képviselő a miniszterelnök tiszteletére társasvacsorát ad.

Március 27-én, hétfőn reggel Bethlen István gróf miniszterelnök részt vesz a Bocskay-internátus megnyitóján, utána pedig megjelenik a Tisza-szálló nagytermében rendezett pártgyűlésen.

Délben a miniszterelnök ismét vonatra ül és Szentendre utazik, ahol három órakor lesz népgyűlés. Szentendről a miniszterelnök Csongrádra utazik. Itten a vonat 20 perccel fog vesztegelni, ezalatt a miniszterelnök fogadja a megjelent küldöttségeket. Ezután a vonattal Kiskunfélegyháza keresztül Budapestre érkezik.

Az új keresztyén egyesülés határozottan támogatja a kormányt

Az új keresztyén egyesülés egész határozottan a kormányt támogatja és nyíltan szembehelyezkedik az Andrássy-Friedrich csoporttal. Az egységes párt nem állít fel külön listát Budapestben, mert a kormány sulyt helyez a nemtulzó legitimista pártok támogatására és komolyan veszi az erők egyesítésére adott kormányelnöki vezetését.

Klebsberg Kunó gróf belügyminiszter a választások ügyében nem függesztette fel hetek óta folyó tanácskozásait. Ma délelőtt felkereste Ernszt Sándort, akivel több mint egy órán át tárgyalt a budapesti kerületek beosztásáról és különösen a választások előkészítéséről.

A kormány és a Huszár-csoport a választásokra nézve pozitív megállapításokat még nem tett. Lesznek olyan kerületek, ahol a Huszár-párti jelölt kormánypárti ellenjelöltet kap, de lesznek olyan kerületek is, ahol a kormány

a Huszár-pártiakkal szemben nem szándékozik felvenni a küzdelmet. Ugyancsak erre vonatkozik más forrásból az a felvilágosítás, hogy a belügyminiszter Ernszt Sándorral a fővárosi jelölésekről is tárgyalt. E tárgyalás mint haljok pozitív megállapodással végződött. A kiszivárgott hírek szerint arról van szó, hogy a kormány pártja Budapestben különálló listán nem vesz részt a választásokban, átengedi a teret Wolfféknak és Huszáréknak, akik között tegnap teljes megegyezés jött létre a közös lista tekintetében. A közös listán Bethlen István gróf miniszterelnök lesz a listavezető. A belügyminiszter délután a nemzeti középárt vezetőségével tárgyalt, ugyancsak a főváros kerületi beosztása ügyében. Ezekkel a tárgyalásokkal hír szerint véget ér a főváros kerületi beosztási ügye. A vidéki kerületek beosztására adnak a főispánok utbaigazítást.

Kétszázhatvan képviselője lesz a nemzetgyűlésnek

Arról van szó, hogy 260 képviselője lesz az új nemzetgyűlésnek, de volt egy tervezet, amely 300 képviselőben kívánta megállapítani a nemzetgyűlés tagjainak számát. Ezek a dolgok szinte azt lehet mondani nap-nap után változnak. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy Haller István nem hisz Wolffék és Hu-

sár Károlyék között a választások ügyében kötött megállapodásban.

A keresztyén pártok egyébként a jövő héten szándékoznak kiáltványukat nyilvánosságra hozni. A keresztyénszocialista párt a szocialdemokrata párt tegnapi kiáltványára ugyancsak kiáltvány formájában válaszol.

Magyarország jóvátételi kötelezettsége

Homályosak a spaai értekezlet határozatai

Budapest, március 23. Egész közvéleményünk megdöbbenéssel és felháborodással szerzett tudomást a francia lapok közleményei nyomán az antant államok pénzügyminisztereinek márciusban Párisban tartott konferenciájának Magyarországra vonatkozó határozatáról, amelynek 11-ik §-a által a magyar jóvátételi összeg kérdése érintettnek tünt fel.

A határozat szerint ugyanis bármily eredményre is jut a jóvátételi bizottság vizsgálatai alkalmával, az az összeg, amely a győztes államok között felosztásra kerül, nem lehet kisebb, mint az Ausztria és Magyarország által átruházott javak értéke, hozzáadva hat milliárd arany márkát és Bulgária tartozását.

Különösen fájdalmas benyomást keltett ez a hír abban az időben, amikor már világosra jut az a felismerés, hogy a

győztesek képtelen összegű követelésekkel nemcsak előnyt nem érnek el, hanem végeredményben a legyőzött országok gazdasági rendszerének alakításán kívül saját termelésüket is tönkreteszik.

Egy esti lapnak tegnapi délutáni száma már helyesen mutatott rá arra a homályra, amely a párisi konferencia körül még fennáll és a nyilatkozó szakember azon a meggyőződésen van, hogy ez a határozat csak egyes győztes államok részére vonatkozik, vagyis a jóvátételi összeg felosztására vonatkozik, anélkül, hogy a jóvátételi összeg magassági kérdésének elebe vágna.

J. M. Keynes békeszerződés világhírű szakértője legújabbán A békeszerződés revíziója cím alatt megjelent második művében összeállította azt a rendkívül bonyolult anyagot,

amely a jóvátételi kérdések elemzésénél rendkívül értékes.

A pénzügyminiszterek párisi egyezménye ugyanis a spaai egyezményre utal, amely alkalommal tudvalevőleg a német jóvátételek összegét állapították meg, körülbelül 132 milliárd aranymárkában, másrészt megállapították azt a kulcsot, amely szerint ezt az összeget a szövetségesek között fel fogják osztani.

Ugyanez alkalommal azonban megállapították azt a kulcsot is, amely szerint az Ausztria, Magyarország és Bulgária által fizetendő és később megállapítandó magasságú jóvátételi összegeket fel fogják osztani és pedig oly módon, hogy ezeknek az összegeknek felét ugyanazok a győztes államok kapják, amelyek a német jóvátételi összegben részesülnek és pedig ugyanazon kulcs szerint.

A másik felének 40%-át Olaszország kapja 60 százalékát pedig Görögország, Románia, Jugoszlávia és a többi kisebb államok.

Ezek az utóbb említett államok hónapok óta küzdenek a spaai felosztási kulcs revíziója érdekében és lapjaik állandóan azt fejtgetik, hogy jóvátételi fizetéseket csak Németország fog előreláthatólag teljesíteni. Ausztriától, Magyarországtól és Bulgáriától azonban ezt várni nem lehet.

Ezért a német jóvátételben való részese-dés emelését követelték, főként Olaszország és ugyilátszik, hogy a párisi legújabb határozat ezen a téren juttatta őket valamilyen eredményhez. E határozat szövegének pontos vizsgálata arra enged következtetni, hogy a pénzügyminiszterek abban állapodtak meg, hogy tekintet nélkül arra, hogy Ausztria, Magyarország és Bulgária fog-e és ha igen, mily összeget mint jóvátételt fizetni.

Az előbb említett elégedetlen győztes államok között garantált minimális összeg fog felosztásra kerülni, az átadott állami javakon kívül.

Ez mindenesetre előny a számukra, mint-hogy a német jóvátételi összegből Olaszország csak 10 százalékot, az utódállamok és Görögország pedig csekély töredéket kapnak. Viszont azonban a párisi határozat megállapítja azt is, hogy a most átengedett fizetések cégsorozatu kötvényekben fognak teljesíteni, amelyek 82 milliárd aranymárka névértékben egyelőre még nincsenek kiállítva és a mai világpolitikai helyzet szerint legalább is kétséges, hogy a jóvátételi kérdés teljes elejtése előtt egyáltalában kibocsátásra fognak-e ezek kerülni.

Munkások és a jóvátétel

A keresztyénszocialista vas- és fém-munkások szervezetének választmánya tegnapi foglalkozott a jóvátételi kérdéssel. Megállapította, hogy a bizottság ugynevezett előleg követelése a magyar munkásság számára nyomort és pusztulást jelentene. Statisztikai adatok alapján azt is megállapították, hogy míg Magyarországon minden 100 emberre 68 szarvasmarha, juh, ló vagy sertés jut, addig Romániában 248, Jugoszláviában 285, Cseh-Szlovákiában pedig 100 gazdasági állat esik minden 100 emberre. A szervezet határozatáról nemzetközi szövetségük útján a külföldi testvérszervezeteket értesíti.

A Csokonai-színház bérletének meghosszabbítása

Hat esztendőre kötik meg Kardoss Gézával a szerződést

Debrecen város színházi bizottsága tegnap délután ülést tartott, amelyen Kardoss Géza színházvezetőnek a Csokonai-színház bérlete meghosszabbítására irányuló beadványát tárgyalták. Az ülés maga meglehetősen csöndes lefolyású volt, bár a színházvezetőnek az elmúlt félszázévtől szóló jelentésénél többen észrevételeket tettek a Csokonai-színház repertoárjára, aminek összeállításánál tervszerűtlen kapcsolódás észlelhető és ismét kifogásolták a színházi kiállítás annyiszor hangoztatott szegénységét is, még pedig bizonyos türelmetlen élességgel. Az ülés megnyitása előtt a lassan szálaló bizottsági tagok éles kritikával illették a közönségnek a nézőtérre tanusított fegyelmetlen és sokszor éretlen viselkedését is, ami az ülésen is szóba került.

Az ülést Csóka Sámuel h. polgármester délután 4 órakor nyitotta meg és felkérte Kardoss Géza színházvezetőt, hogy tegye meg jelentését.

Kardoss Géza színházvezető szerint a Csokonai-színház működése az elmúlt félszázévtől alatt a vidéki társulatokét jóval felülmulat. Pontos statisztikát mutatott be az előadott darabokról és bejelentette, hogy közelesem színre kerül a *Szentivánéji álom* s még más klasszikus művek. A társulat, mint az előjelekből is látható, a legjobb a vidéki társulatok között.

Zelinger Ede: Kivéve a miskolci társulatot!

Kardoss: Nem, kérem. Méltóztassék ott megnézni egy előadást és nálam. Az előadáson mindegyiknél látható a felkészültség, a rend és a fegyelm. Kérem a jelentésem tudomásul vételét.

Márk Endre: A színiévad végén kívánja megjegyezni előadni. Most csak annyit kíván leszögezni, hogy az előadások alkalmával ugyan sokszor volt hiba, de az utóbbi időben ezek megtrikáltak. A tagok általában véve ambiciózusak. Általában véve a férfi énekes tagok precízek, a női énekesek is. A jelentés tudomásul vételét javasolja.

Zelinger Ede nem veszi tudomásul a jelentést. A repertoárral nincs megelégedve. Megfelelő énekesek hiányában természetesen a színház repertoárja sem olyan, mint amilyennek Debrecenben kellene lenni. Egyes férfiszereplők nagyon gyengék. Oly fátyolosan, oly kabarászterűen énekelnek.

Márk: Ne tessék ilyent mondani! A férfikar sose volt ilyen, mint jelenleg.

Zelinger: Fátyolosan énekelnek bizony azok. A zenekart mért csak 25 estére szerződötték le? Azt mondta a direktor, hogy a színházi festő teher. A diszletek bizonyára ezért a legprimitívebbek, piszkosak, rongyosak úgy lógnak le.

Kardoss Géza: Az én saját diszleteim szépek.

Zelinger: Arra is legyen gondja az igazgató urnak, hogy az az előfüggöny csupa maszat. Mintha gyermekek festették volna. O pályázatot nyújtott be a függönyre, de nem kapta meg, pedig annak a terve sokkal különb volt.

Aczél Géza: Akkor még veres volt a színház. Ma már nem veres!

Márk Endre: A közönség igen fegyelmetlenül viselkedik a színházban. Még a karzat a legfegyelmetlenebb, mert ott fent hallgatnak, hanem a páholypublikum.

Zelinger Ede: A páholyokban kacagnak, lármaznak, olyan „inkarnátus” a viselkedésük.

Kun Béla dr: Tudomásul veszi a színházvezető jelentését de a felszólalásokat is osztja. Ő a karnak és a zenekarnak a működését kifogásolja. Sokszor a kettő nincsen összehangásban.

Kardoss Géza az észrevételekre válaszolva kijelenti, hogy a miskolci társulat azért jobb, ha ugyan jobb, mert az pesti társulat is. Ha a szezon lejárt Miskolcon, akkor a direktor elmegy társulatával Pestre és ott játszik, szóval nyáron is keres. A zenekar egy évre van le szerződve, azonban a zenekarnak néha felsőbb rendeleltre ki kell mennie vidékre, akkor aztán néha a műsört is meg kell változtatni. A kórus is jó a zenekar is. Müller Mátyás pedig igen jóhírnévű karmester.

Egy-két közbeszólás után a bizottság a színházvezető jelentését tudomásul vette.

Ezután Csűrös Ferenc dr kultúrtaácsnok ismertette a színházvezető beadványát. Mivel a színházvezetőnek ez évben dönteni kell a felett, hogy vissza megy-e a Víg-színházhoz, kéri a várost, erre való tekintettel hajlandók-e vele megkötni a szerződést további 6 évre. Ha a szerződést további hat évre a város meghosszabbítja, akkor kötelezi magát, hogy minden évben két diszletek újra festet. Ezzel szemben kéri a direktor a színházi szabónak, festőnek és portásnak nyugdíjaztatását és ezen állásoknak betöltését kéri az igazgatóra bizni. Ezeket kívül kér ingyen fűtést és világítást, továbbá a szerződés 12. pontjának törlesztését, mely szerint a színházvezető nem állíthat fel kabarét, vagy kis szinkört, végül újabb helyáremelést.

Márk Endre: Javasolja a bizottságnak, hogy a szerződést hosszabbítsák meg 6 évre. A bizottsági tagok az indítványt helyesléssel fogadták.

Aczél Géza főmérnök a színház befogadó

képességének kibővítését vetette fel. Ez is helyesléssel találkozott a bizottságnál.

Miután a bizottság elhatározta, hogy a szerződést 6 évre meghosszabbítja Kardoss Géza színházvezetővel, kimondta még, hogy egy szűkebb bizottságot fog kiküldeni, mely a kérelem többi pontjaira vonatkozólag, megbeszéléseket folytat és véleményt ad a színházi bizottságnak a kérelem teljesíthetősége felől.

A bizottság a szűkebb bizottságba Komlóssy Dezső, Márk Endre, dr Sz. Kun Béla, Tóth István bizottsági tagokat delegálta, míg a bizottságnak hivatalból tagjai Kondor Kalmán főszámvéve, Aczél Géza főmérnök, és dr Csűrös Ferenc kultúrtaácsnok, valamint dr Magoss György tisztí főügyész. Ez a bizottság legközelebb összeül és a kérelem pontjait beható tárgyalás alá fogja venni.

Ezután Kardoss Géza színházvezető meleg köszönetet mondott a bizottságnak azért, hogy kérelmét teljesítette és kijelentette, hogy minden erejével azon lesz, hogy a Csokonai-színházat tradícióhoz méltó nivóra emelje.

Az ülést Csóka Sámuel elnök fél 6 órakor rekesztette be.

Terjed a sztrájkmozgalom

Béremelési követelés minden vonalon

Mit mond az igazgató?

Hétfőn kora reggel a debreceni pékalkalmazottak, mivel a munkaadók nem teljesítették 80 százalékos béremelési követelésüket, sztrájkba léptek. A sztrájk azóta változatlanul tart. Tegnap a sztrájk kibővült, a debreceni Vas és Rézbutorgyár munkásai is megszüntették a munkát.

Amint értesülünk, a bérjavítási mozgalom minden vonalon erősebb lesz, különösen érezhető a szabóipari munkásoknál.

Békéltető tárgyalás a pékeknel

A pékiparosok és alkalmazottak között tegnap délelőtt folyt le az egyeztető tárgyalás, amit dr Hortobágyi Ernő és dr Harsányi Imre közvetített. A munkaadók a tárgyalás folyamán a következő engedményeket tették: a három nagy pékiparos 25 százalékos, a többi 20 százalékos bérjavítást ad.

A munkások pedig a következő követeléssel léptek fel. Reggel 4-től 6-ig terjedő munkájuk bérét emeljék fel 100 százalékkal. Később ezt leengedték 50, 40, 15 százalékra, végül teljesen elálltak ettől a követeléستől.

A munkabérekre vonatkozólag a munkások három csoportba osztva a következő fizetést igénylik hetekint I. csoport 1500, II. csoport 1300, III. csoport 1150 korona. A vasárnapi munkáért I. csoport 250, II. csoport 217, III. csoport 191 korona.

A munkaadók ezt a bérjavítást nem voltak hajlandók megadni.

A munkaadók azonban ragaszkodnak ahhoz, hogy a munkások a törvényben előírt 8 napi felmondási időt töltsék ki a dolgozók le s csak azután szüntessék be a munkát.

A békéltető tárgyalás, bár sok tekintetben közeledés történt, nem járt eredménnyel, s a pékalkalmazottak sztrájkja tovább tart, mivel a pékmunkások nem hajlandók addig megkezdni a munkát, míg bérjavítási mozgalmuk a kívánt eredménnyel nem járt.

Sztrájk a Rézbutorgyárban

A Vas- és Rézbutorgyár munkásai 14 nappal ezelőtt 59 százalékos bérjavítást kértek. A vállalat igazgatósága hajlandó volt azoknak a munkásoknak, akiknek órábéré 10 koronáig terjed 20 százalékos, akiknek órábéré 10 koronától 24 koronáig terjed 15 százalékos fizetésemelést adni, visszamenőleg egy hétre, azonkívül, ha a drágaság tovább tart sőt emelkedik, 4-5 hét múlva újabb fizetésemelést helyez kilátásba.

E javítás alapján a művezető havonként 6000, egy csoportvezető 4800 koronát, munkások 2500-3500 korona fizetést kapnak. A munkások azonban tegnap varatlanul egy erőshangú memorandumot nyújtottak be s mivel nem kaptak azonnal választ, 12 órakor megszüntették a munkát.

A sztrájk ügyében kérdést intéztünk Aush Soma igazgatóhoz, aki a következőket adta elő:

— Ebben a gyárban még sohasem volt sztrájk. A munkások 1921 márciusától 1921 novemberéig három ízben kaptak fizetésemelést és pedig 320 százalékos. A mi gyárunk fizet Debrecenben a legtöbbet a munkásoknak, pedig a gyár külföldi exportja, ugyszintén a nehéz viszonyok miatt a belföldi kereslet is megcsappant s a beszerzési árak erősen emelkednek. Azonkívül a gyár a háború óta egyetlenegyszer sem redukálta üzemet. Remélem, hogy sikerülni fog a megegyezés, bár a gyárnak a sztrájk most nem árt, sőt használ, mivel jelenleg rengeteg feldolgozott anyag van eladatlán a nehéz viszonyok miatt.

A tárgyalások folyamán ajánlatot tettem a munkásoknak, hogy adok 30 korona órabért akkord rendszer mellett, de az akkord rendszer bevezetéséről hallani sem akartak a munkások. Mint más forrásból értesülünk, a gyár igazgatósága ma délután tart ülést s az a hangulat, hogy a sztrájk miatt még az előző tárgyaláson megígért fizetésjavítást sem hajlandók most már megadni. Az első békéltető tárgyalás ma délután lesz.

Bérmozgalom a szabóknál

A szabómunkások körében szintén erős bérjavítási mozgalom van. Erre vonatkozólag Soós Károly a szabóiparosok elnöke szolgált felvilágosítással:

— A szabómunkások — mondotta — 40% os bérjavítást, az otthon dolgozók pedig 60% os bérjavítást kértek. A munkaadók 9% ot hajlandók megadni. Itt még nincs sztrájk. Az egyeztető tárgyalás ma este lesz az ipartestületben.

A cipészipar csendes

Olyan hírek voltak forgalomban, hogy a cipőmunkások is bérjavítási mozgalmat indítanak. Megkérdeztük Griczmann Gyula cipőiparost, mi igaz ezekből a hírekből.

— A cipőmunkások — felelte — most legutóbb két ízben kaptak javítást, 40 és 25% os emelést. A cipőmunkások a fizetésemelést nem egységesen, hanem műhelyenként kérték s a fizetést darabszám után kapják. Az emelést megadtuk, mert a jó munkást meg kell fizetni s a jó munkaerőre szükség is van. Bár a téli szezon igen rossz volt, most azonban némileg javul a cipőipar.

Remény van a megegyezésre

Dr Hortobágyi Ernő szerint, aki a békéltető tárgyalásokat vezeti, mint előttünk kijelentette: minden vonalon remény van a megegyezésre s bárha nehezen is, de lassankint közeledés történik az érdekeltek között.

Egyesek tudni vélik, hogy a minden vo-

alon meginduló bérjavítási és sztrájkmozgalomnak nem tisztán bércjellege, hanem politikai okai is vannak.

A sztrájkoló munkásoknak nincs bejelentett sztrájknyájuk. Rendzavarás sehol sem fordult elő, a vasbutorgyár munkásai a sztrájk kitérője óta feléje sem néztek a gyárnak. A pékiparban egyébként alig érezhető a sztrájk, igen sok helyen lehet fehérsüteményt is kapni. A sztrájk megszűnése a közeli napokban várható.

Ne vágyjunk Amerikába

A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodában a napokban megjelent egy heves megyei származású Amerikából visszavándorló, aki elmondotta, hogy ez előtt 19 évvel ment ki Amerikába, ahol a saját kis birtokán gazdálkodott.

Bőséges tapasztalatai alapján mindenként óva int a kivándorlástól, mert Amerikában igen nehéz ma a boldogulás, nemcsak a földmivelés, de a gyárpár és kereskedelem terén is általános a pangás. A kivándorlók nélkülözéssel és nyomorral küzdenek, akik pedig régebben kedvezőbb gazdasági viszonyok idején kerültek oda, most tömegesen hazakivándorolnak.

A földmivelőknek sok kárt okozott a szélsőséges időjárás és a kártekonny rovarok. A drágaság ott is elviselhetetlen.

Villamosvasut a Pallagra

A városi tanács tegnap délelőtti ülésén szóba került a villamos vasutnak a gazdasági akadémiáig leendő kiépítése. Ez a kérdés ide s tova 4 év óta huzódik, halasztódik. Most aztán a napokban leirat érkezett ebben az ügyben a kormánytól, mely arról tudatja a várost, hogy a költségek fedezésére megállapítandó összeg egy negyedrészt az állam fedezi.

A városi tanács a leirat vétele után nyomban értesítette ilyen irányban a helyi vasut igazgatóságát, ahonnan az a válasz érkezett, hogy a vasut megépítése tárgyában helyes lenne egy ankét összehívása. A városi tanács tegnapi ülésén aztán elhatározta, hogy ezt az ankétot április 1-én délelőtti 10 órára összehívja. Az ankétre a tanács a maga részéről dr. Vargha Elemér tb. főjegyzőt, Aczél Géza főmérnököt, dr. Magoss György tiszti főügyészt és Aberle Rajmond világitási vállalati igazgatót küldte ki.

Itt említjük meg, hogy a kiépítendő vasut munkálatainak terve már rég elkészült.

Kereskedelmi alkalmazottak az újságírókért. A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete 2000 koronát juttatott a Debreceni Újságírók Egyesületének szociális céljai elérésére. Az adományt úgy adja az egyesület az újságíróknak, mint hozzájuk hasonló dolgozóknak, köszönete és elismerése jeléül azért, hogy a sajtó munkásai a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete által a konszolidációt célzó, a munka megbecsülésének kivívásáért folytatott tevékenységében mindig támogatta. Teszi ezt abban a reményben, hogy a szerény példát a nagyobb anyagi erővel rendelkező egyesületek és intézmények is támogatják.

Dr Szöllőssy nemibetegeknek rendelését megkezdte.

NAPI HIREK

Ünnepi istentisztelet. A róm. kath. templomban holnap Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén fél 7, 7, 11 és fél 12 órákor csendes sz. misék, fél 10 órákor nagy sz. mise, utána sz. beszéd. Délután fél 4 órákor sz. olvasó, 4 órákor litánia.

9-11-ig bizalmas. A városi tanács tegnap újra bizalmas ülésben tárgyalta. A hosszantartó bizalmas ülésen Csűrös Ferenc dr. kulturtanácsnok a Zenede-ügyben, dr. Tatay Zoltán gazdasági ügyben, Zöld József pedig a választásokkal kapcsolatos munkák tárgyában referált. Az ülés 9 órától a bizalom és a zárt-ság jegyében majd 11 óráig tartott.

Az új felügyelő esküje. A városi tanács tegnap délelőtti ülésén megjelent **Rehák Tamás**, az újonnan megválasztott tűzoltófelügyelő és letette hivatali esküjét. Az eskülettel után Rehák Tamás meleg szavakban mondott köszönetet azért a bizalomért, hogy őt a tanács megválasztotta a tűzoltó felügyelői állásra. Az esküt tett tűzoltófelügyelőt beszéde után a tanács tagjai megéljenztek.

A muzeumigazgató jelentése. A városi tanács tegnap délelőtti ülésén Csűrös Ferenc dr. kulturtanácsnok beterjesztette a muzeum igazgató jelentését a muzeum 1921. évi forgalmáról. A terjedelmes jelentést Zoltai Lajos muzeumi h. igazgató színes illusztrációkkal látta el és két példányban készítette el. A jelentést a tanács tudomásul vette és elhatározta, hogy az egyik jelentést felküldi a muzeumok és képtárak országos főfelügyelőségének.

Új leltár Debrecen város vagyonáról. A városi vagyon leltart, mint ismeretes, még 1910-ben vették fel és azóta az bizony változtatásokra szorult. A városi tanács tegnap délelőtti ülésén szóba került ez az ügy. A tanács elhatározta, hogy újból elkészíteti a vagyon leltartat. A munkálatokat Bodor Gyula minisztertanácsos fogja elvégezni, a munkálatok irányítását pedig a tanács egy bizottságra bízta, melynek tagjai dr. Magoss György tiszti főügyész, dr. Vargha Elemér tb. főjegyző, Kondor Kálmán főszámvívó, és dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnok küldettek ki.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete közleményei: a március havi kedvezményes cukor készletünk most már teljes. Felkérjük azért tisztelt tagjainkat, hogy márciusi kedvezményes áruikat minél előbb váltsák ki és szállíttassák el, mert a következő hónapban már csak központunk engedélyével szolgáltathatjuk ki az árukat.

Meghalt március 15-iki beszéd közben. A csanádvarmegyei Reformátuskövesházára község állami elemi iskolájának igazgatója, a ref. egyház buzgó énekezője volt **Lengyel János**. Az utóbbi időben családjának három tagja halt meg, ami rendkívül megviselte, hozzájárult ehhez súlyos betegsége is. Erre kereset gyógyulást a budapesti egyetem belgyógyászati klinikáján. Itt érte március 15-ike s mint lelkes székely meg akarta ünnepelni. A kórház fentjára beteget az ő körtermébe gyűltek, hogy meghallgassák emlékbeszédét. De alig kezdett beszélni Lengyel János a szabadság ama nagy napjáról, hirtelen összeesett s pár perc alatt befejezte földi pályafutását. Családjá hazavittette drága halottját és óriási részvétellel temették el. A gyászháznál Boér Károly debreceni ref. vallásnár mondott megható imát. Innen a templomba vitték, hol Szabó Béla mezőhegyesi ref. lelkész gyönyörű orációban méltatta az elhunyt érdemeit. A sirnál Nádházy Bertalan battonyai ref. lelkész ékes szavakkal búcsuztatta. Utána Szundy Béla községi főjegyző, majd Földes Ferenc s. tanfelügyelő vettek búcsút a fáradszatólanul közügynek munkálkodó igazgatótól. Végezetül Boér Károly vallásnár mondott könyvet fakasztó „Isten hozzád”-ot. A temetésen nemcsak a község apraja-nagyja vett részt, hanem Csanádvarmegye legtávolabb eső részéből is valósággal elzarándokoltak az emberek.

Az EME közgyűlésén. f. hó 25-én, szombaton délután 5 órákor dr. Fábrián Antal „A nagy magyar kérdéssről” megkezdett előadását folytatni fogja „A jövő teendői” címen. Pontos és teljes számú megjelenést kér az Elnökség.

„Napsugár” vagyonmentő árverésre mindennemű használati és berendezési tárgyak, bútor, szőnyeg, kép, porcellán, üveg, ékszer, régiség, műtárgy, stb. beadhatók folyó hó 31-ig bezárólag Plac-utca 10. sz. I. emelet alatt. Hivatalos óra délelőtti 9-2-ig. Telefon 10-10. Árverés ugyanott április 3-án és a következő napokon.

Halálozás. Özv. **Borbély Sándorné Kiss Sára** 74 éves korában tegnap elhunyt. Temetése 25-én, szombaton délután 2 órákor lesz a Köntös kert, Ujvárosi-ut 23. szám alól a ref. egyház szertartása szerint. Rövid ima után a Hatvan-utcai temetőbe kísérik örök nyugalomra.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam. Dr. Mádai István egyetemi tanársegéd „A pályaválasztásról” szóló előadását nem ma, hanem holnap, szombat d. u. 6 órákor, dr. Révész Imre előadása után fogja megtartani. Erre az előadásra különösen felhívjuk minden szülő, minden iskolavezető és általában mindenki figyelmét, akit a trianoni béke folytán előállt nehézségek a pályaválasztás vagy pályaváltoztatás problémája elé állítanak. Dr. Révész Imre, a kiváló tudós és szónok „A magyar ref. egyház és az egyetemes keresztényiség” címen tart előadást szombaton d. u. 5 órákor. Ezt az előadást méltán előzi meg rendkívüli érdeklődés Debrecen közönsége részéről, amely dr. Révész mélyenjáró gondolkodását s magasan s. arnyaló előadását eddig is annyi megértéssel és szeretettel fogadta.

Kereskedők és iparosok figyelmébe. A kereskedelmi és iparkamara közli érdeklődésével, hogy a Ker. Miniszter rendelete értelmében a Csonka-Magyarország területén kívül fekvő, tehát az elszakított területekről is jövő olyan áruk, melyek hitelesítés alá esnek, (tehát minden mérték és mérőeszköz) magyar hitelesítés alá kell hogy kerüljenek. Ha már el vannak látva ilyen magyar hitelesítésű bélyeggel, ez kihágást képez, ami miatt azonnal feljelentést kell tenni.

Választási epizód. A napokban töltik ki a kitöltendő összeíró lapokat, amelyekből a választási lajstromot összefogják állítani. Egy kedélyes debreceni magyar a kitöltendő rovatba nagy szarkaláb betűkkel a következőket írta: — Nagyon megköszönöm a hozzám való szíveskedésüket, de ha eddig elkörmányozták az országot nélkülilem, majd csak meglesznek nálam nélkül ezután is.

— **Wacha Róbert**, fest, tisztit, mos. Simonffy-u. 55.

SZINHÁZ.

A kék mazur tegnap esti premierje kettős sikert hozott a Csokonai-színháznak. Sikert maga az operett, a Lehár-muzsika, aminek könnyed üdesége, ha nem is a világsikert jelentő többé, de mindenesetre hangsúlyozottan különbözik a Csokonai-színházban legújabbban játszani szokott operettek muzsikájától és más szint, levegőt és hangulatot vitt a Csokonai-színház színpadára, mint az agyonreklámozott s végül is sikertelen próbálkozások. De sikert hozott és jelentőségében ez a mélyebb és örvedesebb siker, az operettegyüttesnek, kibontakozási lehetőséget adott friss, fejlődésképes, izmos és erős fiatal egyéniségeknek is. És ez olyan örvedetes és jelentőségteljes, az okos színházi politikának annyira irányt mutató siker, hogy megérdemli a behatott foglalkozást. — holnap.

Szamossy-Ferenczy-Forró művészetiély. Szép számú közönség gyűlt össze Szamossy Elza, Ferenczy Anny és Forró Pál tegnap esti művészetiélyére a Bika-disztermében és sokat és szívesen tapsolt Szamossy Elzának, aki nagy terjedelmű, erős, tiszta csengésű alt hangjával, kiváló énekkultúrájával különösen **Schubert Erköngig-jének** és a **Habanera** művészi interpretálásával ért el nagy sikert. A közönség forró tapsviharral fejezte ki elismerését s ismételtlen ráadást is követelt.

Ferenczy Anny könnyed, ritmikus mozgású, plasztikus táncszámaival szolgált rá a közönség elismerésére. Legjobban megfelelt egyéniségének Grieg Papillon-ja.

A zongorakiséretet diszkrét finomsággal, megértő bizottsággal **Kardos István** látta el. Szerepelt még a művészetiélyen **Forró Pál** író, dramairó, filmdramaturg és ügyvéd is, aki ewersi pózban kinlódott satániakat mondani a szerelemről. Előadása igen szellemes

NAPIREND

Péntek 1922 március 24

Prot.: Gábor. Kath.: Gábor.

Közművelődési könyvtár: Nyitva délelőtti 8-tól este 8-ig.

Kollegiumi Könyvtár nyitva d. e. 9-12-ig. d. u. 3-5-ig.

A világitási bizottság ülése d. u. 4 órákor a városházán.

A birkozsövetség tanács ülése d. u. 5 órákor az Arany Bikában.

A DMTE közgyűlése este 7 órákor a Munkás Otthonban.

4 oldal.

lehetett, de hihetetlenül rossz előadó képessége miatt igen keveset lehetett érteni belőle. A közönség — bizonyára — azért megtapsolta.

Pénteken bérlétszünetben A kék mazur kerül színre.

Lengyel vér. Eschtruth világhírű regényét mutatja be ma az Apollo. Mind a két rész egy előadásban lesz bemutatva. Az első előadás 6 órakor, a második fél 9 órakor kezdődik. Jegyelővétel délelőtt 10—12-ig pénztáruytás délután 4 órakor.

Elémúlt harangok. Elrabolt Erdélyünk gyönyörű vidékei tárulnak szemünk elé. A darabban szereplő Florica (román pap leánya) szerelmi története keretében kidomborítja a magyar földhöz való szeretetét és kétségbeesetten küzd édes atyja ellen is, hogy amikor a magyar föld veszélyben van, megmutassa hozzávaló hűségét ragaszkodását. Mindenki nézze meg az Urániában ezt a páratlan szép

filmet. Előadások 5, 7 és 9 órakor. Utalvány érvényes.

Jön! a Cirkusz King. Jön!

SPORT

Debreceni vívók sikere Szegeden. Vasárnap volt Szegeden a vidéki kardvívóbajnokságért a küzdelem. Debrecen a MOVE négy vívója képviselte, nevezetesen: Buzner József, Vértes, Majerszky Béla és Berzöffy Lóránt. Az elődöntőben véletlenül folytán két igen erős csapat Pécs és Debrecen került össze. A versenyből erős küzdelem után Debrecen került ki győztesnek 9:7 arányban.

A középmerkőzésben a két favorit Debrecen-Szeged került össze s izgalmas küzdelem után Szeged győzött, így Debrecen nem került be a döntőbe. A döntő küzdelmet Szeged és Győr vívta meg. Első lett Szeged, második

Győr, harmadik Debrecen. A verseny végén a közönség melegen ünnepelte Debrecen vívóit.

A Sportlap Debrecen vívóiról a következőket írja:

A csapatot balszerencse üldözte. Beczner a legjobb vívójuk. Őt nem kell bemutatnunk, hisz finom vívómórával Pesten is ki-tűnt. Vértes nagytehetségű, régi vívó, de finom vívómórára versenyen nehezen érvényesül. Majerszky tehetséges, erőlyes vívó, kár, hogy kevés a tréningje. Berzöffy ügyes és tehetséges vívó s ha a lábtechnikáját fejleszti, jól fog szerepelni. Reméljük, hogy Ferenczy mester alaposan befogja vívót.

A DMTK közgyűlése. A Debreceni Máv. Testgyakorlók Köre folyó hó 25-án délelőtt 19 órakor évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagokat teljes számban meghívja. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkári évi jelentés. 3. Pénztári jelentés, költségvetés előterjesztése. 4. Uj tisztikar és választmányi tagok választása. 5. Esetleges indítványok. (Indítványok irás-ban adandók be f. hó 25 én déli 12 óráig Káldy Zsigmond főtitkárhoz Debrecen állomáson.)

A tőzsde Magyar korona: 61.

Budapesti zárlat Magyar hitel 1925, Osztrák hitel 800, Angol-Magyar 800, Leszámloló bank 855, Magyar-Olasz 800, Jelz hitelbank 253, Hazai bank 650, Salgó 67—, Kármánurányi 2295, Közuti 910, Déli vasút 1600, Altalános takarékpénztár 1140, Pesti hazai 24750, Borsod-miskolci 3625, Concordia 2275, Budapesti gőz. 5925, Gizella 2870, Hungária 2800, Viktória 7650, Beocsini 6825, Kohó 6800, Altalános községi 12000, Urikányi 6900, Adria 7450, Atlantic 2750, Levante 7575, Trust 2100, Gans-Danubius 40700, Ganz villamos 7150, Lipták 625, Magy. ac 1 2675, Schlick 1000, Wörner 585, Brassói 4200, Izzó 5725, Spodium 2675, Hazai faterm. 1875, Klotild 3440, Erdő 785, Násici 18950, Neuschl. Licht 495, Orsz. G. 1075, Telefon 4400.

Valuták Napoleon 3350—3400, Angol font 3840 3890, Dollár 867—77, Francia frank 7925—7975, Márka 267—277, Lira 4450—4800, Osztrák kor. 11.25—12.25 Rubel 4050—4150, Lei 615—625, Szokol 1490 500, Svájci frank 15800—15900, Korona dinár 1000—10, Lengyel marka 19 50.

Devizák Amsterdam 327—37, Koppenhága 18400—18900, Krisztiania 15200 15700, London 3850—3900, Berlin 26000—27000, Milánó 4425—4475, Páris 7900—8000, Prága 14900—15100, Stockholm 22600—23200, Svájc 17075—17500, Bécs 11.25—12.25, Zágráb 26000—27000, Newyork 87250—88250, Varsó 19.75—20.75.

Zürichi zárlat Berlin 155.00 Holland 194.00, Newyork 514, London 2255, Páris 4640, Milánó 2622, Brüsszel —, Prága 890.00, Budapest 61, Zágráb 152.50, Bukarest —, Varsó 18, Bécs 6.75, Osztrák lebeljegyzett 7.25

Utótőzsde A valutapiac szilárd. Angol font 3890, dollár 888, fr. frank 7950, marka 260—70, lira 45, osztrák korona 11.25, lei 622—25, szokol 1512 és fél.

Az értékpapírpiacon barátságos volt. A prolongáció simán ment. Az érdeklődés előterében az Altalános állott, amelyet 5475—500 árfolyamon kötöttek. Salgó 6750 Rima 2360—370, Déli vasút 1620, Magyar Hitel 1920.

A nemesfémpénzek piacán a hangulat ma igen élénk és szilárd volt. Ezüst korona 47 és háromnegyed, forint 128—131, 5 koronás 252 és fél, az aranypiac nyitáskor igen szilárd volt és csak a zárlat felé állt be az árfolyamokba lanyhulás, azonban ez is a nyitási nívó felett maradt. — Napoleon 3230—3375, 20 koronás arany 3239 után 3375.

Terménytőzsde. A máj terménytőzsdén kenyérmagvakban olcsóbb árak mutatkoztak. A vásárlók a vidéki malmok sorából kerültek ki. Budapesti par-árért a malomkattell csak 2800 koronát volt hajlandó fizetni, ezen az árfolyamon azonban nem volt kínálat. Hivatásos árak: Buza tiszavidéki 2800—2840, fehérmegyei 2775—2820, pestmegyei 2775—2820, ruza 2000—2025, takarmány árpa 2000—2075, sörárpa 2100 200, köles 2250—2350, zab 2475—2410, tenyeresi 2400—450, repce 39—41, Korpa 1470—1490.

Apró hirdetések.

Komoly ismeretség jellegére levél van a kiadóban. Kérem átvenni.

Debreceni Gazdák Bankja részvénytársaság, Kossuth-utca 1 mint a Budapesti Magyar Olasz Bank részvénytársaság affiliált intézete kölcsönöket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad, a betétek után magas kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Külföldi kifizetéseket és megbízásokat elfogad. — Külföldre és megszállt területre szóló átutalásokat gyorsan eszközöl. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbead (safe deposit) páncélrekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

Élhető villamos megálló mellett 4 hold föld két szobás lakással, 1 hold kintinó szőlővel, az egész drotkerítéssel körülveve. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-utca

Hálok, ebédlők, konyha berendezések mindenféle buta ok legolcsóbban beszerezhetők vidékre ingyen csomagolás Simonffy-utca 2—c) butorizlet.

Bélyeggyár és vésőintézet PAULÓ I. Bathyanál-utca 22. Telefon 1365.

Forgács István műorás Bádogy-s-u.

Hálok, ebédlők minden kivételben olcsón beszerezhetők Piac 83. sz. az udvarban.

Kiadó konyhakertésznek 3 hold jó fekete föld házzal. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca 17.

Teljes ellátást keres garzon uri ember jobb családnál esetleg magános nőnél Cim a kiadóban

Butorozott szobát keres egy magános uri ember lehetőleg a Fő-térhez közel, takarítással. Cim a kiadóban.

Házi kisasszony vagy házvezető, ki fő-zésben, baromfinevelésben jártas, felvétetik öv. Dessewffy-nél Nyirábrányban.

INGYEN KAPJA A Szózatot,

ha a művészestélyre előfizetési jegyet vált. Jegyelővétel: Hirtalpiertesztő Váialat, Varga-utca 1. sz. alatt.

Dollárt, ARANY, EZÜST pénzt, mas idegen pénzt legdrágábban vesz Simon Bankiroda DEBRECEN Kossuth-u. 11. Idegen hifizetések legolcsóbban. T. 903.

Irodista nő, ki tizletben alkalmazásba volt, felvétetik. Csakis gyakorlatlalt bírók küldjék be ajánlataikat a kiadóhivatalba „Irodista nő” jellegre.

KERESKEDELMi és gyógyszerészeti dobozokat és papirzacskókat jutányosan készít Szentpétery Miklós könyvkiadó Arany János-utca 36. szám.

Lapkihordó asszonyok felvételnek lapunk kiadóhivatalában Piac-u. 59.

Arany csipke fa és üveg-gyöngy zsett és különféle kézimunka ujdonságok árúháza ELSŐ DEBRECENI Kézimunka és Műhimző Iparvállalat, SZÉCHENYI-UTCA 1. SZÁM.

Aranyért, Ezüstért budapesti magas árakat fizetek Kramer Simonffy utca 17.

Kövárý és Altmann szücsmeztérok, Debrecen, Piac 42. Pannonia szálló udvar. Mindenféle szücs munkákat szakszertűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan eszközöl. Vadbőröket veszünk és kiké-zitünk.

MAGVAK.

Gazdasági, konyhakerti és virágmagvak nagyban és kicsinyben KONTSEK GÉZA Debrecen, Kossuth-utca.

KAPHATÓK: Takarmányrépa magvak, Arankamentes Lucerna és Lóhere mag, Angol perje, Pázsitfűmag, Muhar, Bükköny, Köles, Borsó és Bab, Tengeri stb. stb. Raiffia, Rézgálic, Rézkénpor.

Kis ház

jókarban, 950 négyszögöl telekkel konyhakertnek kiválóan alkalmas fekete agyagföld Nemes-utca 7. szám (Tócs kert.)

eladó. Értekezhetni a „HAJDUFÖLD” szerkesztőségében délután 6 órakor Piacz utca 59. szám alatt.

LöbléH. ecetgyár.

Debreczen, Szalkai-utca 5. sz. Vegytiszta szeszecet gyártása

Ha meg akar Ön szabadulni Reuma-, Csuz-, Köszvénytől

akkor rendelje meg a KANYÓ-FELE legbiztosabb szert, amely szabadalmazott és törvényileg védve REUMALKOL, amelytől már több ezren gyógyultak, idült betegség vagy öregség nem határoz. Megrendelhető egyedüli feltaláló-nál utasítással együtt: VL kerület Kanyó Sándor Reumagyógyszer készítő Budape. I. I.abella u. 45.